

Diefast synes at maatte stille sig som værende af en faa tvivlsom Lovlighed, at der vel var nogen Grund til der at tage en Reservation lige overfor den. Men allerneft havde jeg ventet, at naar en Forsamling som denne overhovedet indlob sig paa at behandle denne Sag, det faa ikke var flet, uden at der var fremkommet en Tilfjendegivelse af Misbilligelse lige overfor den Genfynsløshed, den ringe Grad af Respekt for Loven, hvormed Kjørelser, der tydelig nok gave deres Formaal tilkjende, havde lagt sig for Dagen, og den Beslutning, hvortil vi kom forleden Dag, faar sin væsentlige Karakter mindre ved, hvad der er sagt af de Herrer, end ved, hvad der ikke er sagt, ved det, hvorom de have tiet; thi vel havde der været stor Opfordring for dem, der vilde prøve Regjeringens Optræden, selv om det kun var i Form af at kræve Oplysninger, at mindre om, hvilket stort og væsentligt Ansvar der paahvilede Landets eksekutive Myndighed i det Dieblif, da der foretoges Skridt, om hvilke vi nu se det konstateret paa en tydelig og klar Maade, at de vare rettede mod alle de Fundamenter, paa hvilke vort Samfund hviler, at de vare rettede ikke alene mod Gienkomsten, Religionen, Statsformen, men at de vare rettede imod Kongemagten og Rigsdagen, at de overhovedet vare rettede mod alt det, i Kraft af hvilket vi sidde her og i Kraft af hvilket vort hele Land har den Udvikling, det for Diebliffet nyder. Men derom er Intet sagt fra den Side, man har holdt det rent borte og ude af Dmtale. Det var den første Dagsorden. — Den anden Dagsorden angik Pensionsloven. Dette Forslag var ikke noget Regjeringsforslag. Det er et Forslag, der er indbragt her i Forsamlingen, og som er mødt tidligere med den Bemærkning, at efter at den bevilgende Magt havde gennemgaaet Lønningslovene under Forudsætning af, at Pensionsloven bestod, var det ikke rigtigt at gaa hen og foretage faa væsentlige Forandringer som dem, paa hvilke Forslaget gik ud. Denne Betragtning har ikke havt nogen Indflydelse paa de Herrer's Bestemmelse, de have ikke villet søge at fflaffe til Veie nogen Udtalelse i denne Samling, efter at de almindelige Valg, som man til lægger faa stor Betydning, ere foregaaede, af Landstingets Anskuelse om dette Punkt, og det turde dog vel være klart for Enhver, at i det Dieblif, der gives ind i Pensionsforholdene, virker man derved indirekte men med uimodstaaelig Magt tilbage paa Lønningsforholdene, og at Staten maa være indrettet paa at stille sig ganske anderledes ligeoverfor sine Funktionærer, naar den vil tage bort fra dem den Hovedfordel, som hidtil har knyttet sig til Ansættelse i Statens Tjeneste, hvilken ikke blot bestaar i Forsørgelse, naar Kræfterne svigte, men tillige den større Sikkerhed for, at Ansættelsen vedvarer, som ganske naturlig følger deraf, at Staten ved at afstedige paadrager sig Pensionsudbetaling. Vi kunne ikke vente i vort Land at

faae dygtige Stats tjenere, dersom vi stryge alt det bort, som hidtil har været til deres Fordel, og blot lade staa tilbage en Lønning, som har kunnet sættes lavt, netop fordi der var andre Fordele, som knyttede sig til Ansættelsen, men som maatte flige meget betydelig, naar disse toges bort. Det kan ikke gaa an i en Stat at Lønne f. Ex. Løbsassistenten med en mindre Løn, end en Dagleier kan fortjene, naar man ikke i Form af fast Ansættelse og Forsørgelse for Alderdommen yder Fordele, som ikke findes i den daglige Løn, og det kan ikke ventes, at de høiere Statsemeder skulle blive vel og forpaaelig besørgede, naar Lønnen for dem er betydelig mindre end den, der gives af større Handelshuse til deres Prokurister, med mindre der gennem Pensionsloven ydes Noget, som kan opveie den lavere Løn. Desuagtet blev der vedtaget en Dagsorden, som erklærede det for umuligt, at Sagen kunde ordnes tilfredsstillende af den nuværende Regjering. Der blev af min ærede Sidemand (Rimestad) givet en Forklaring af hin Dagsorden, som tydelig viste, at der kunde stemmes for den fra høift forskjellige Side. Naar nu de ærede Herrer, dels det ærede Medlem for Veie Amts 2den Valgkreds (Berg) forleden Dag, dels nu i Dag det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen), ville lade, som om denne Fortolkning ikke var given, og som det kun var Afstemningen, det kom an paa, nu vel, faa skulle vi Intet sige dertil; tro de ærede Medlemmer selv paa, at det er en rigtig Fremstilling, faa var det Synd at forstyrre dem i Kroen. — Den tredje Lov, som fremkalbte en motiveret Dagsorden, var Fæsteloven. Om denne Lov er det ligeledes erklæret, at det er umuligt at føre den til en tilfredsstillende Løsning med den nuværende Regjering. I denne Henseende vil det dog være tilstrækkeligt at mindre om, at dersom den nuværende Regjering ved noget Skridt kan siges at have tildraget sig den anden Del af Lovgivningsmagtens Misforøielse og Misstemning, faa er det ved, hvad den har gjort i Fæstefagen. Dersom der ikke er nogen Mulighed for at komme til en tilfredsstillende Løsning af Fæsteloven med den nuværende Regjering, faa er det sikkert, at med det nuværende Landsting er der endnu meget mindre Udsigt dertil. Er da denne Sag faa overordentlig paatrængende og vigtig, haster den faa meget? En Del ærede Medlemmer, navnlig Medlemmer, som enten selv ere Fæstere, eller i hvis Valgkreds Fæstevæsenet endnu bestaar i større Udstrækning, ere tilbøjelige til derpaa at spare med et inderlig overbeviit: „Ja, det haster meget“, og som forsikre os, at Fæsteforholdets Ulykker og Vanstueligheder ere større nu end nogenfinde, og at den Tid maa nødvendigvis snart komme, da det fuldstændig forsvinder. Seg beskæger de ærede Medlemmer, som ikke have nydt Godt, eller hvis Valgere ikke have nydt Godt af den store Udvikling, som er foregaaet paa dette Om-